

Stedsanalyse for Våland sør

Dato: 12.02.2024
Versjon: 02

Innhold

Forord og innledning	
Hvor er vi?	3
1. Oversikt og planstatus	5
2. Historisk utvikling	8
3. Landskap	18
4. Kulturmiljø	20
5. Det blågrønne	24
6. Bebyggelsesstrukturer og funksjoner	31
7. Mobilitet	35
8. Sosial infratraktur	41
9. Bo- og bymiljøutfordringer	43
10. Anbefaling	48
Kilder	52

DOKUMENTINFORMASJON

Oppdragsgiver: Stavanger kommune

Tittel på rapport: Stedsanalyse for Våland sør

Oppdragsnummer: 642011

Utarbeidet av: Karen Hatleskog Zeiner, Tonje Broch Moe, Silje Steinarsdatter Kjosavik, Joachim Weisser

Oppdragleder: Karen Hatleskog Zeiner

Forord og innledning

Asplan Viak har på oppdrag for Stavanger kommune utarbeidet en stedsanalyse for Våland sør. Sykehusområdet skal utvikles fra å være en «by i byen» til å bli et mangfoldig område som er en naturlig del av nærmiljøet i Hillevåg, Bekkefaret og Våland. En god områdeutvikling krever stor bevissthet om stedlige utfordringer og muligheter, og hvilke kvaliteter som bør prioriteres, foredles og videreutvikles. Stedsanalysen er en registrering og analyse der en vurderer de fysiske og stedlige forholdene i området hvor funnene oppsummeres i **registreringskart**. De viktigste konklusjonene sammenfattes tilslutt i et **anbefalingskart**. Stedsanalysen skal fungere både som et diskusjonsunderlag, og som et faglig grunnlag i prosessen med å lande sentrale plangrep. Stedsanalysen er ikke en fasit, men et viktig verktøy og en kilde til kunnskap og inspirasjon.

Stavanger kommune har gjort et omfattende analysearbeid i forbindelse med arbeidet for områdeplanen for Våland sør. Stedsanalysens oppgave er å sammenfatte dette arbeidet, og gjøre utfyllende registreringer, funn og vurderinger. Viktige kilder er planprogram (Stavanger kommune 2022), sosiokulturell stedsanalyse (Asplan Viak 2022), og kulturminnegrunnlag (Stavanger kommune 2022).

Tekst under kapitlene *Hvor er vi?* og *Oversikt og planstatus* er hentet fra planprogram. Tekst under Historisk utvikling er hentet fra kulturminnegrunnlag.

Det er ikke blitt gjort vurderinger når det gjelder ombruksverdi på bygg, da dette behandles i en egen utredning i regi av Stavanger kommune.

Hvor er vi?

Planområdet ligger i Hillevåg kommunedel, ved grensen til Eiganes og Våland kommunedel. Det er omtrent 2 km i luftlinje til Stavanger sentrum og 700 meter til Hillevåg torg. Med denne plasseringen ligger planområdet nært opp til noen av de tettest befolkede bydelene i kommunen, i tillegg til flere viktige satsningsområder i kommunen som eksempelvis Hillevåg og Paradis. Lokaliseringen av planområdet i kommuneplanens bysone A tilsier at området vil ha en viktig funksjon som ledd i gjennomføringen av Stavangers byutviklingsstrategi. Beliggenhet mellom E39 Motorveien i vest

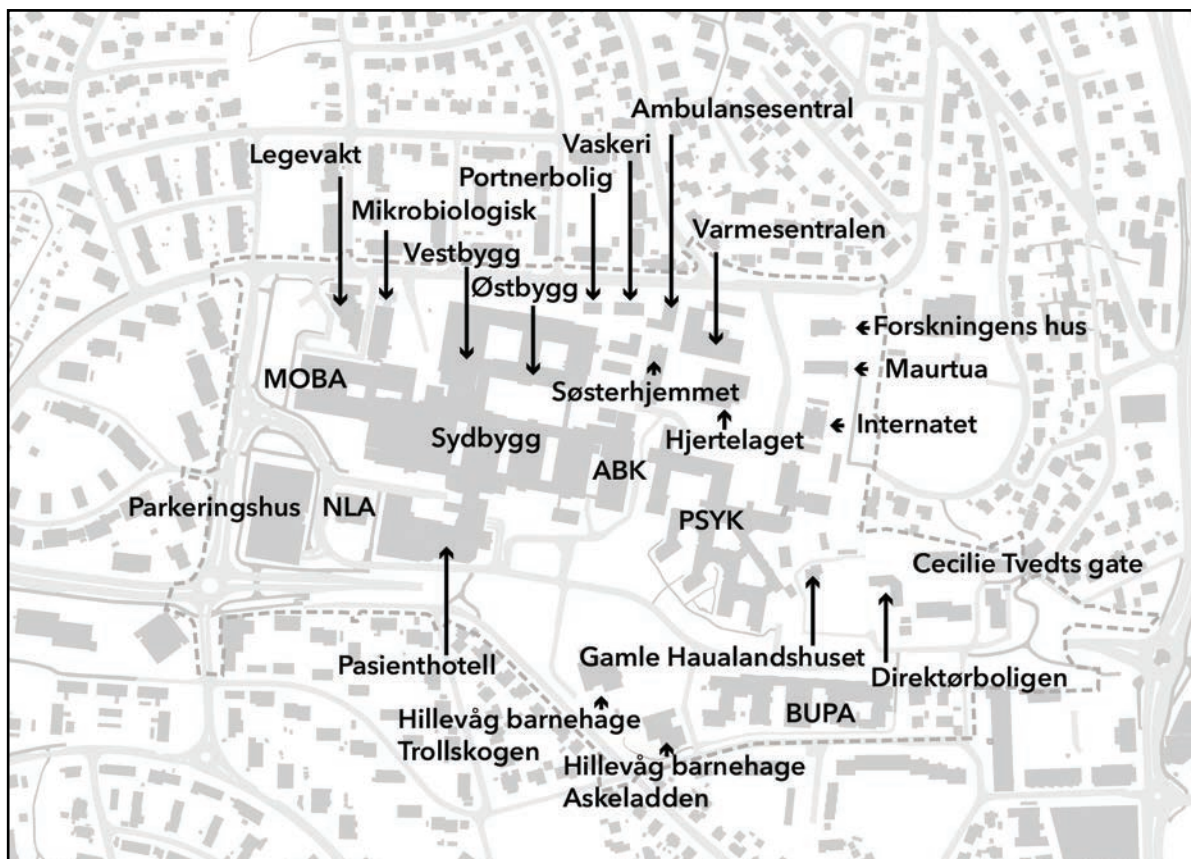
og bybåndet, med bussveien og Jærbanen i øst, bidrar til effektiv og rask forbindelse til andre deler av byregionen og Nord-Jæren. Bybåndet er en betegnelse på området langs Riksvei 44 og Jærbanen mellom Stavanger og Sandnes. Mot nord og vest grenser planområdet til boligbebyggelse på Våland, mens området grenser mot Bekkefaret i sørvest og Hillevåg i sør. På østsiden av planområdet, på tomten til den tidligere "Teknikken", er det nylig bygget ny barnehage og planlegges nye boliger.

Flyfoto av sykehusområdet med Stavanger sentrum lengst bak, Storhaug øverst til høyre, Hillevåg nederst til høyre og Bekkefaret foran. Kilde: Stavanger universitetssykehus.

Eksisterende bebyggelse

Planområdet har eksisterende bebyggelse med varierende potensial for ombruk. Ombrukspotensialet er kartlagt av Norconsult i en egnethetsanalyse. Stavanger kommune arbeider med en bygningskartlegging hvor egnethetsanalysen sees i sammenheng med egenart, kontekst og plassering, egnethet for påbygg og ombruk. Figuren viser navnene på de ulike byggene, disse navnene blir benyttet i rapporten.

Kart med plangrense (stiplet linje) og navn på bygg.

1. Planstatus

Dette kapittelet beskriver noen av de overordnede føringene og rammeverk som vil gjelde for planarbeidet. Områdeplanen skal ivareta de nasjonale, regionale og kommunale føringene som til enhver tid er gitt for utvikling av området.

Nasjonale og regionale føringer

- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (2019-2023)
- Statlige planretningslinjer:
 - Samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014)
 - Klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018)
 - Barn og planlegging (1995)
- Regionalplan for Jæren og Søre Ryfylke
- Byveksttale Nord-Jæren og Bymiljøpakke Nord-Jæren
- Regionalplan for massehåndtering på Jæren

Kommunale føringer

Føringene og de overordnede rammer gitt i kommuneplanen og øvrige rammeverk i kommunen skal, på samme måte som de nasjonale og regionale føringene, ivaretas i arbeidet med områdereguleringen.

Kommuneplan for Stavanger - samfunnsdel og arealdel

Kommuneplanens samfunnsdel gir tre satsingsområder for kommunen:

- Gode hverdagsliv handler om å gi barn og unge et godt utgangspunkt for å mestre hverdagen og voksenlivet. Vi vil utvikle driftige lokalmiljø med aktive innbyggere som klarer seg best mulig gjennom hele livet.
- Regionmotoren peker på Stavangers rolle og ansvar som regionhovedstad. Vi vil videreutvikle et mangfoldig og konkurransedyktig næringsliv i hele regionen, og styrke Stavanger sentrum.
- Grønn spydspiss legger opp til at Stavanger skal være ledende i arbeidet for et klima- og miljøvennlig samfunn, ta vare på naturen og sikre naturmangfoldet og kulturlandskapet.

Trekløvet i samfunnsdelen

Kommuneplanens arealdel legger grunnlaget for et kortreist hverdagsliv. Urbane kvaliteter skal forsterkes i sentrale strøk for å sikre vekst innenfor det sentrale Stavanger for å redusere transportbehovet. Planområdet ligger i det kommuneplanens arealdel omtaler som «bysone A - den sentrale byen.» Dette betyr at utviklingen innenfor bysonen skal bidra til å bygge opp under en bymessig utvikling, med vekt på blant annet funksjonelt mangfold, fortetting og attraktivitet. Kommuneplanens retningslinjer om anbefalt utnyttelsesgrad i bysonen og gjennomføringsområder skal legges til grunn i det videre planarbeidet.

Klima og miljøplan

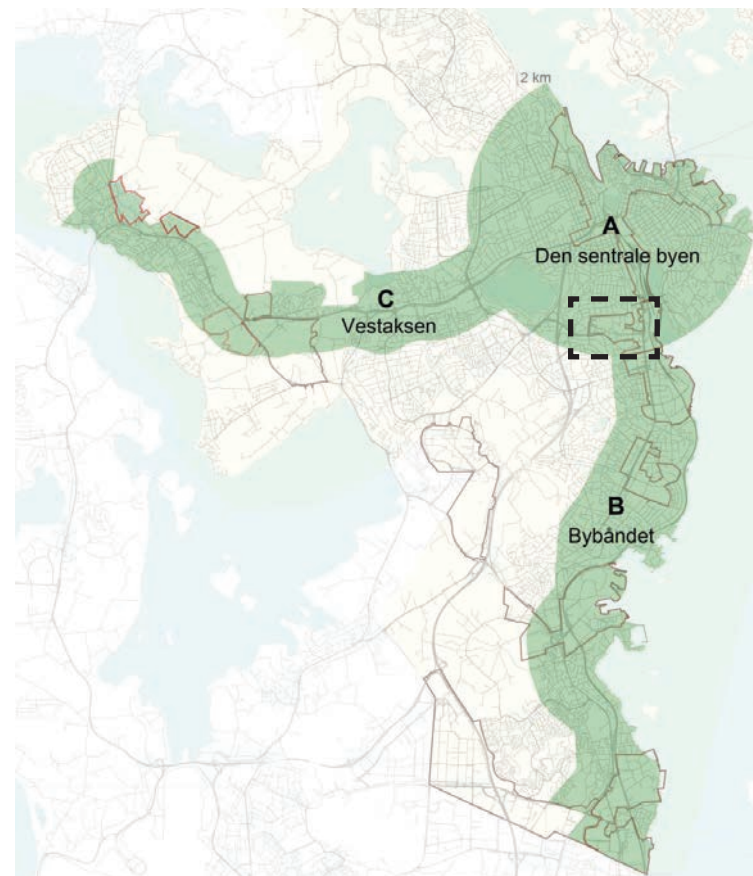
Klima- og miljøplan 2018-2030 beskriver de største miljøutfordringene i Stavanger og mål for hvordan disse skal møtes. Klimagassutslipp, forurensing av sjøbunn, dårlig luftkvalitet og press på arter og naturområder skal reduseres eller fjernes.

Kulturmiljøplanen

Kulturmiljøplanen har kartlagt kommunens kulturminner og skal fungere som kunnskapsgrunnlag og skal være retningsgivende for plan- og byggesaksbehandling i Stavanger kommune. Vern av trehusbyen er et viktig innsatsområde i planen, men også andre tema inngår.

Plan for skolestruktur

Plan for skolestruktur 2021-2035 omfatter planområdet med følgende omtale: «Det bør settes av tomt til en ny skole på sykehusområdet eller i Paradis, slik at en på sikt kan bygge ned kapasiteten på Våland skole og gi skolen en standard som er nærmere de nye arealnormene.»

Bysoner, med planområdet markert som firkant.

Pågående reguleringsplaner i nærområdet

- Reguleringsplan 2811: Teknikken sør. Var til førstegangsbehandling høsten 2023. Formål er boligbebyggelse og boligsosialt formål.
- Reguleringsplan 2731: Hillevåg, områderegulering. Foreløpige mål for utvikling: Hillevåg har en tydelig egenart og er et sted barn trives. Skal til førstegangsbehandling våren 2024.
- Reguleringsplan 2807: Køhlerlåven. Formål er bolig.
- Reguleringsplan 2728: Områderegulering for Bekkefare. Formål er å tilrettelegge for fremtidig bruk og utbygging.
- Reguleringsplan 2832: Bussveien fra Jernbaneveien til Haugåsveien. Det planlegges tre bussveistasjoner på denne strekningen. Hovedgrep er midtstilt bussvei hvor bussen har prioritet igjennom kryss.

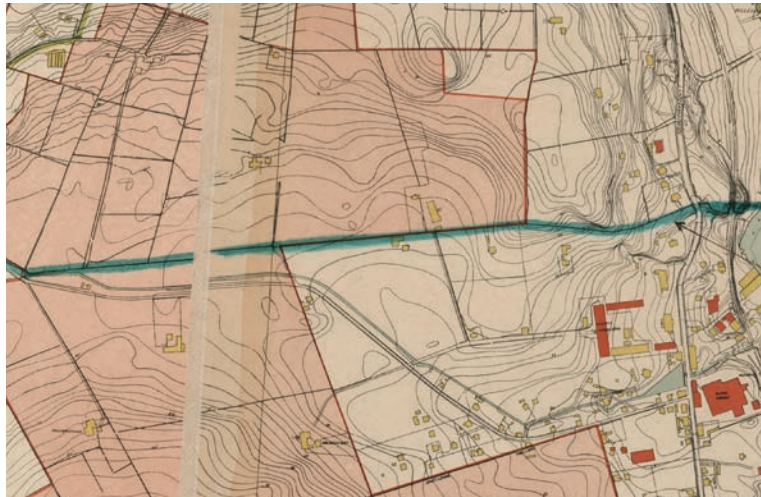

Plan 2811 Teknikken Sør Plangrep. Kilde: Helen&Hard

2. Historisk utvikling

Det følgende kapittelet gir en oversikt over den historiske utviklingen av området, fra dyrka mark til slik vi kjenner området i dag. Først gis en oversikt over utviklingen av området over tid. Etterpå presenteres et kulturminnegrunnlag som er forfattet av Byantikvaren i Stavanger. Teksten inneholder også en vurdering av kulturminneverdier, og hvilke verdier som bør ivaretas i planarbeidet.

Området før og nå

1917 Jomfruelig mark

Den blå linjen viser bygrensen fra 1923. Området var et jordbrukslandskap. Fridtjof Nansens vei, Mølleveien og Køhler-eiendommen vises på kartet. Lagårdsveien og jernbanen er etablert.

1937 Første byggetrinn

Det eldste sykehusbygget og hagen, samt portnerboligen og vaskeriet er på plass. Byggene til høyre for portnerboligen finnes ikke i dag. Planteskolen er i forlengelsen av Ullandhaugveien.

1960 Fra landbruk til by

Nabolagene med rekkehus på Våland og Bekkefaret har tatt form. Armauer Hansens vei er utvidet. Søsterhjemmet er på plass. Mikrobiologisk og østbygget er under oppføring. Forskningens hus er etablert.

1968 Utvidelser mot sør

Voksenpsykiatrisk og sykepleierskolen er etablert. Internatbygget er på plass. Planter skolen er fremdeles i området.

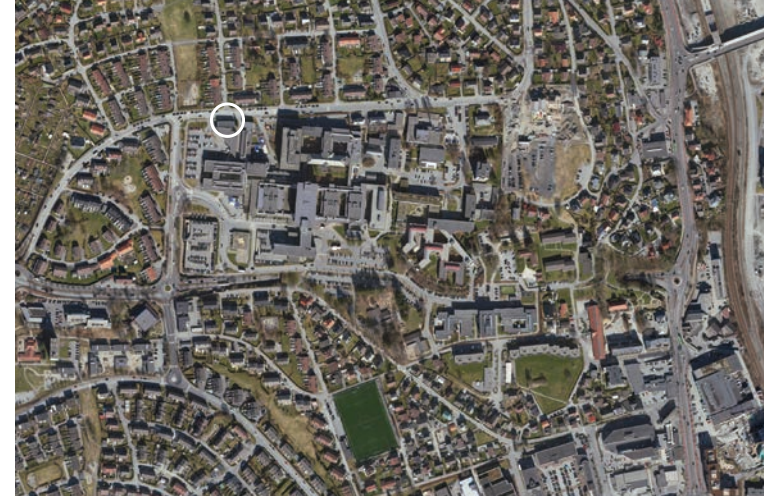
1999 By i byen

Nå nærmer sykehuset som vi kjenner det i dag seg komplett: Vestbygget, Sydbygget og ABK, Stavanger Legevakt, Hjertelaget, Modulbygg A, Ambulansesentralen, Varmesentralen, Luftambulansen, Parkeringshuset, Voksenpsykiatrisk, Maurtua og Hillevågsbarnehagen er på plass.

2012 Mindre utvidelser

Pasienthotellet er på plass, Modulbygg B og MOBA er på plass. BUPA ble innviet i 2012

2022 Dagens sykehustomt

Tilbygget til legevakten var på plass i 2019.

Hovedbygget (østbygget) kan skimtes mellom nyere byggetrinn. Kilde Helse Stavanger HF.

Området før og nå Kulturminnegrunnlag, Rogaland Sjukehus – i dag Helse Stavanger HF

Knut H. Grøttland, Rådgiver, Byantikvaren i Stavanger
Hanne Windsholt, Byantikvar i Stavanger

Rogaland fylkesjukehus/Sentralsjukehuset i Rogaland ble vedtatt bygget i 1923, og området ble tatt inn som en del av en utvidelse av bygrensene samme år. Sykehuset åpnet 29. september 1927. Det nye sykehuset ble da den nye hovedrepresentanten for helsevesenet i regionen, som startet med Stavanger Hospital i 1272, så Amtsjukehuset (1773/1843), Den kombinerte Indretning (1845), og sist Stavanger Sykehus – en majestetisk bygning på Våland oppført i 1897.

Sykehuset har siden vokst til å legge beslag på et stort areal nederst i Vålandskråningen, i overgangen mot Bekkefareet.

Fra 1972 ble gamle Stavanger sykehus en del av Sentralsjukehuset i Rogaland. Sandnes sykehus ble en del av sentralsjukehuset i 1968, det gjorde også Egersund sykehus i 1988.

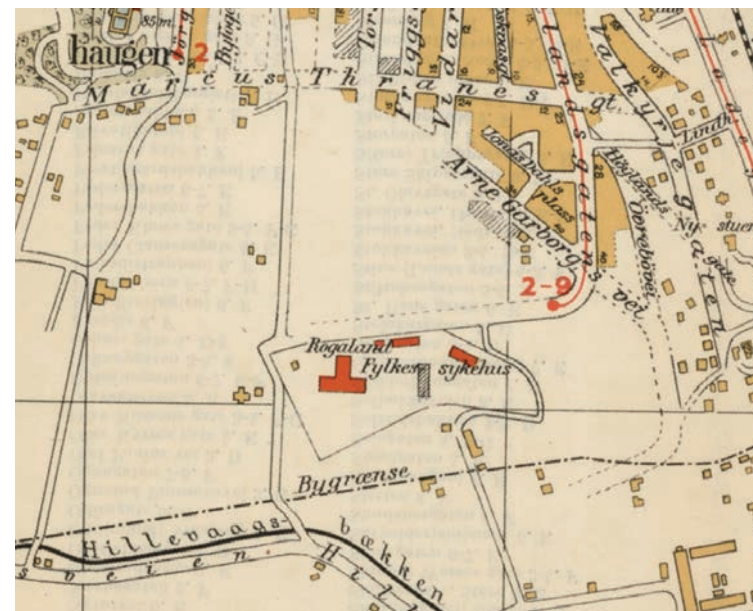
Området preges av bebyggelse fra 60- 70- og 80-tallet, men de fleste av byggene fra 20-tallet og 30-tallet eksisterer fortsatt. Sykehuset ligger på tidligere landbruksareal, hvor blant annet Hillevåg gartneri og Brynes gartneri og planteskole også lå. Blant annet rester av steingarder og det ene bolighuset tilhørende gårdsvirksomheten er fortsatt delvis bevart inne på området. Bolighuset, opprinnelig oppført i nøktern sveitserstil, ble tegnet om til bolig for sykehuset av arkitekt Brandsberg-Dahl på 60-tallet.

Øverst: foto fra sperreskålen i 1926, byarkivet.
Nederst: hovedbygningen fra 1937, byarkivet.

De eldste delene av sykehuset er preget av en stram og nøktern klassisisme, kanskje også fordi det var et stort poeng å bygge så billig som mulig for å få til finansieringen. Bygningene er enkle, pussede teglbygg med hel- eller halvvalmede tak, og er utstyrt med beskjedne stilelementer -tempelgavler/tympanonfelt uten dekor, enkle pilastre på hjørnene, og enkle vindusomramminger. Sykehuset ble tegnet av Victor Nordan (1862-1933), sønn av arkitekt Jacob Wilhelm Nordan. Murmester Gunnar Halvorsen ledet byggingen av sykehuskomplekset, men det stoppet opp alt i 1922 grunnet bunnskraket kommunekasse. Først 10 år senere kunne bygningene ved kirurgisk avdeling tas i bruk til formålet.

Fra 30-tallet tar arkitekt Gustav Helland over som tegner av utvidelsene av sykehuset, en jobb han beholder i flere tiår. Dette gir en tilførsel av utpregede funksjonalistiske bygninger på området, og da særlig «søsterhjemmet», reist på slutten av 30-tallet. Bygget står fortsatt og er langt på vei intakt.

Øverst: Området etter bygrensejusteringen og første byggetrinn av sykehuset - søsterhjemmet er regulert inn (skravur). Hovedbygget (t.v.), portnerbolig/vaskeri og epidemianstalt er også bygget (rød=mur).

Nederst: 1937 - Hovedbygg til venstre, vaskeri til høyre. Kilde Byarkivet.

Hageanlegg

Det opprinnelige sykehusbygget hadde opprinnelig et stort hageanlegg, formet som en «plog» mot sør. «Helbredende hager» er kjent helt tilbake til klosterhager i middelalderen, og ble inkorporert som en del av mange institusjoner; luft, lys, tilgang til natur og ofte også fysisk arbeid i hagene ble ansett som en viktig del av medisin.

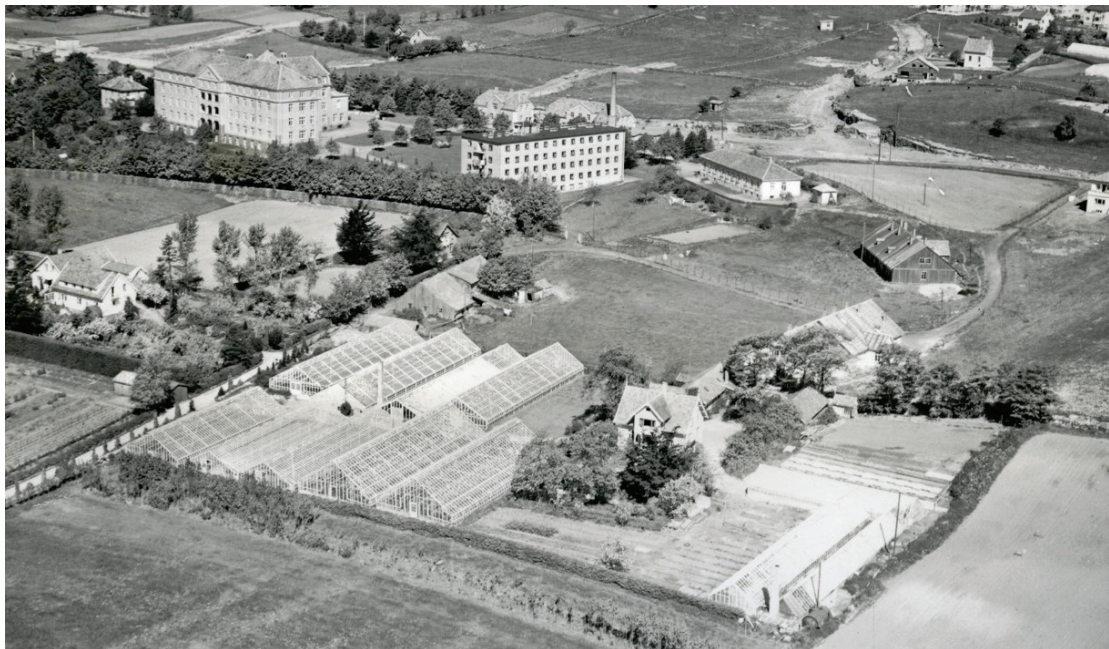
Til venstre: Området i 1937. Hovedbygget oppe til venstre. Hillevåg gartneri nede til venstre. Brynes planteskole til høyre. Kilde Byarkivet.

Til høyre: Hagen med sin karakteristiske plogform, 1951. Kilde Byarkivet.

Øverst: Søsterhjemmet tegnet av Gustav Helland og oppført rundt 1938/39. Oppført i mur. Den funksjonalistiske og stramme bygningen akkompagneres av en lav og formell hekk og formklippede busker. Kilde Byarkivet.

Nederst: 1951 – sett fra sør, med Brynes planteskole i front. Kilde Byarkivet.

Nyere tilskudd til sykehusområdet

Den psykiatriske delen av sykehuset oppført i forskalt betong. Tegnet på 1950-tallet men først oppført på 60-tallet. Arkitektene var Grimsgaard & Øien, som tegnet flere storslåtte undervisningsbygg og andre offentlige bygg på denne tiden.

Enorme utbygginger preget området etter konsolideringen av sykehusene i regionen. «Vestbygget» og Sydbygg 1-3 er oppført i senmodernistisk stil og dominerer i dag området totalt. Hovedadkomsten er også endret fra nordsiden til vestsiden for å tilpasse seg den økte bilbruken.

Øverst: Karakteristisk inngangsparti og horisontale bånd i fasaden på psykiatrisk avdeling. Kilde Byantikvaren.

Til venstre: Den nye psykiatriske delen til høyre i bildet. Kilde Byarkivet.

Til høyre: Hovedbygget ("gammelt bygg") er i ferd med å forsvinne i mengden. Kilde Byarkivet.

Området i eksisterende kulturmiljøplan

Kulturmiljøplanen har en objektliste. Denne inneholder et utvalg av gode eksempler for hver av kulturminnekategoriene i planen. Det kan være bygninger som er typiske for sin tid og stil, eller for en bestemt bruk, eller som inneholder / har inneholdt viktige institusjoner. Kulturmiljøplanen forutsetter at disse objektene, som ikke allerede er vernet, får et reguleringsmessig vern ved nyregulering.

På det eksisterende sykehusområdet er fire bygg markert. Dette er hovedbygget, portnerboligen, vaskeriet og søsterhjemmet. De første tre er alle bygg fra det aller første byggetrinnet, og alle oppført i samme stil og materialitet.

Til høyre: Bygg som er markert som objekter i gjeldene kulturminneplan, samt kulturmiljøplan (red. adm.).

Til venstre: Inngangspartiet til søsterhjemmet. Foto: Kaj Lea.

Veien videre

Ved en nyregulering av området er det en forventning at de fire byggene som står på listen i kulturmiljøplanen blir bevart og får et reguleringsmessig vern. Det opprinnelige hovedbygget eksisterer i dag i en situasjon der det er helt innebygd og mer eller mindre skjult fra omgivelsene. Dette er et bygg som er planlagt som et monumentalt bygg med luft og hageanlegg/park rundt seg. Dette er noe man bør forsøke å gjenskape når man planlegger nye bygg eller ombygging av de nærmeste omgivelsene.

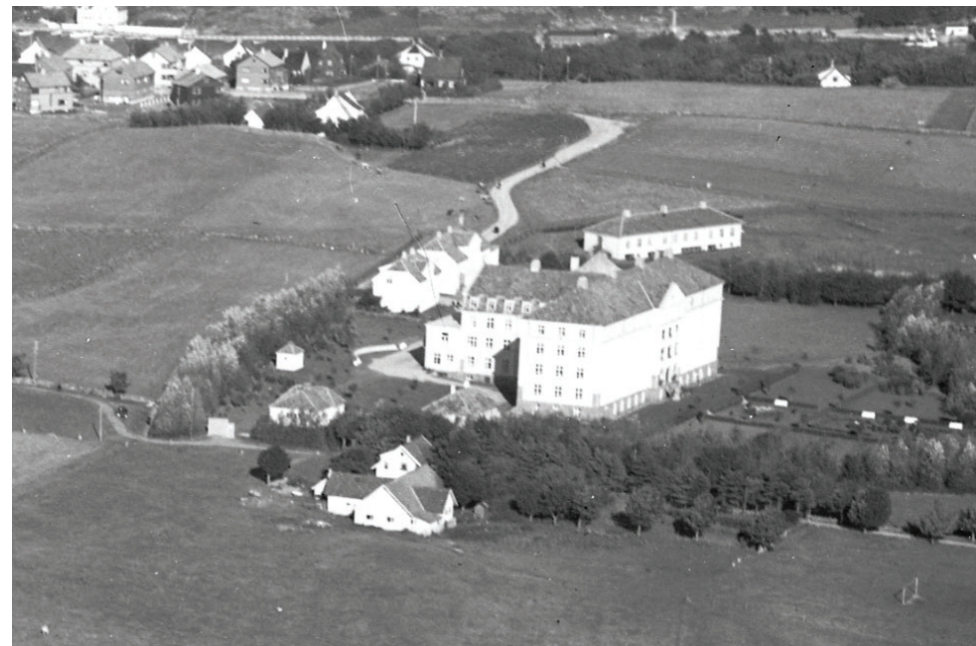
De opprinnelige gangaksene mellom bygningene fra før 1940 bør også gjenoppstå, og hovedporten mellom portnerboligen og vaskeriet kan med fordel benyttes om en inngang til det historiske sykehusområdet.

I tillegg til de listeførte byggene anbefaler vi at det tas vare på et representativt utvalg av bygninger fra alle de ulike epokene av 100 år med sykehusdrift på stedet. Gustav Hellands bevarte bygning i utpreget funksjonalistisk stil skiller seg her ut som særlig interessant og trolig med et stort potensiale for ny bruk – som bør utredes.

Også den psykiatriske delens første og senere byggetrinn synes å være av god kvalitet og med et særegent uttrykk og spennende materialbruk.

Rester av gamle steingarder og større trær, trolig etter planteskolen, finnes også på området og kan være med på å gi karakter og identitet til den søndre delen av planområdet.

Teksten er noe endret da kulturminneplanen har blitt erstattet av kulturmiljøplanen, vedtatt juni 2023. I kulturmiljøplanen er søsterhjemmet tatt med som objekt, i tillegg til hovedbygningen, portnerboligen og vaskeriet.

Til høyre: Widerøe flyfoto 1936. Hovedatkomst fra Armauer Hansens vei kan skimtes mellom vaskeriet og portnerboligen. Kilde: Byarkivet.

3. Landskap

Sykehusområdet ligger i dalbunnen mellom Vålandshaugen, Ullandhaug og høyden ved Auglend skole (Haugås). Høydedragene danner et landskapsrom, som går fra Mosvatnet i vest, og faller ned mot Hillevågsvika i øst. Her rant tidligere Hillevågsbekken, som har gitt navnet til Bekkefareten. Terrenget er på sitt laveste langs bekkeløpet, herfra stiger terrenget mot Haugås i sør og Vålandshaugen i nord. Vålandshaugen og Haugås er landemerker i nærområdet, hvor Vålandshaugen er den mest markante (84 moh.). Vålandshaugen fungerer som et landemerke for store deler av byen. Fra Vålandstårnet er det godt utsyn over planområdet, og det er god visuell kontakt mellom høydedragene.

Ullandhaug (136,8 moh.) er godt synlig fra store deler av planområdet. I den østre delen av planområdet er det siktlinjer mot Lifjell, Dale og Sandnesheiene.

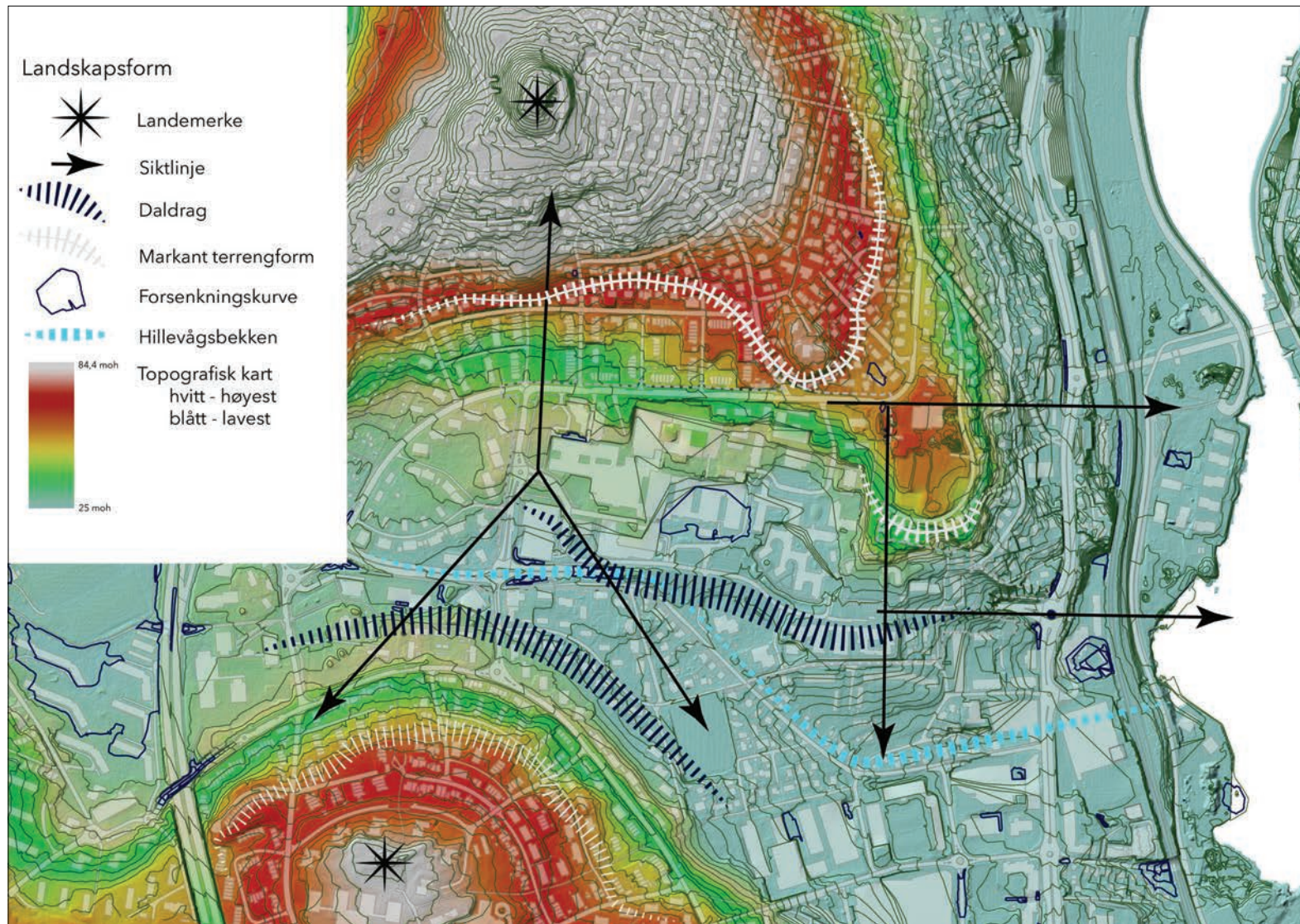
Øvrebøveien har en markant terrengform, og terrenget skråner herifra bratt ned mot Hillevågsveien.

Hovedretning for vind er sørøstlig om vinteren og nordvestlig om sommeren. Store deler av planområdet har gode solforhold.

Øverst: Landskapsrommet sett fra Våland mot Mosvatnet. Ullandhaug til venstre i bildet. Foto: Helse Stavanger HF.

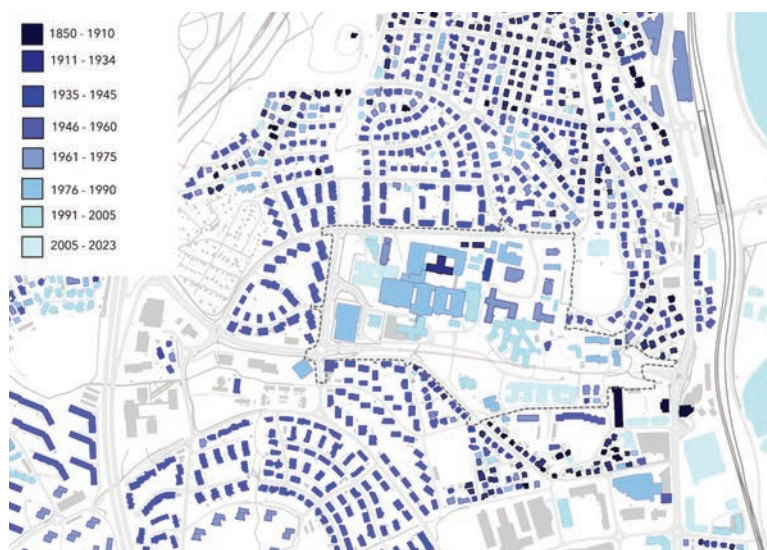
Nederst: Utsikt fra "sykehusbakken" og mot sykehusområdet. Foto: Kaj Lea.

Registreringskart Landskapsform

4. Kulturmiljø

Sykehusomtata ligger omkranset av hensynssonen for trehusbyen. Den eldste bebyggelsen i nærområdet finner vi rundt Vålandshaugen, på den nordlige og østlige siden av Vålandstårnet. Bebyggelsen er organisert i et regelmessig, rutenett som er omlagt til krumme linjer tilpasset terrenget, etter reguleringsplanen fra 1908. Husene er dominert av nokså like «kassehus» som er gitt noe variasjon gjennom listverk, paneltype og farge. Enkelte hus er fra før 1910, men størstedelen er bygget mellom 1910 og 1930.

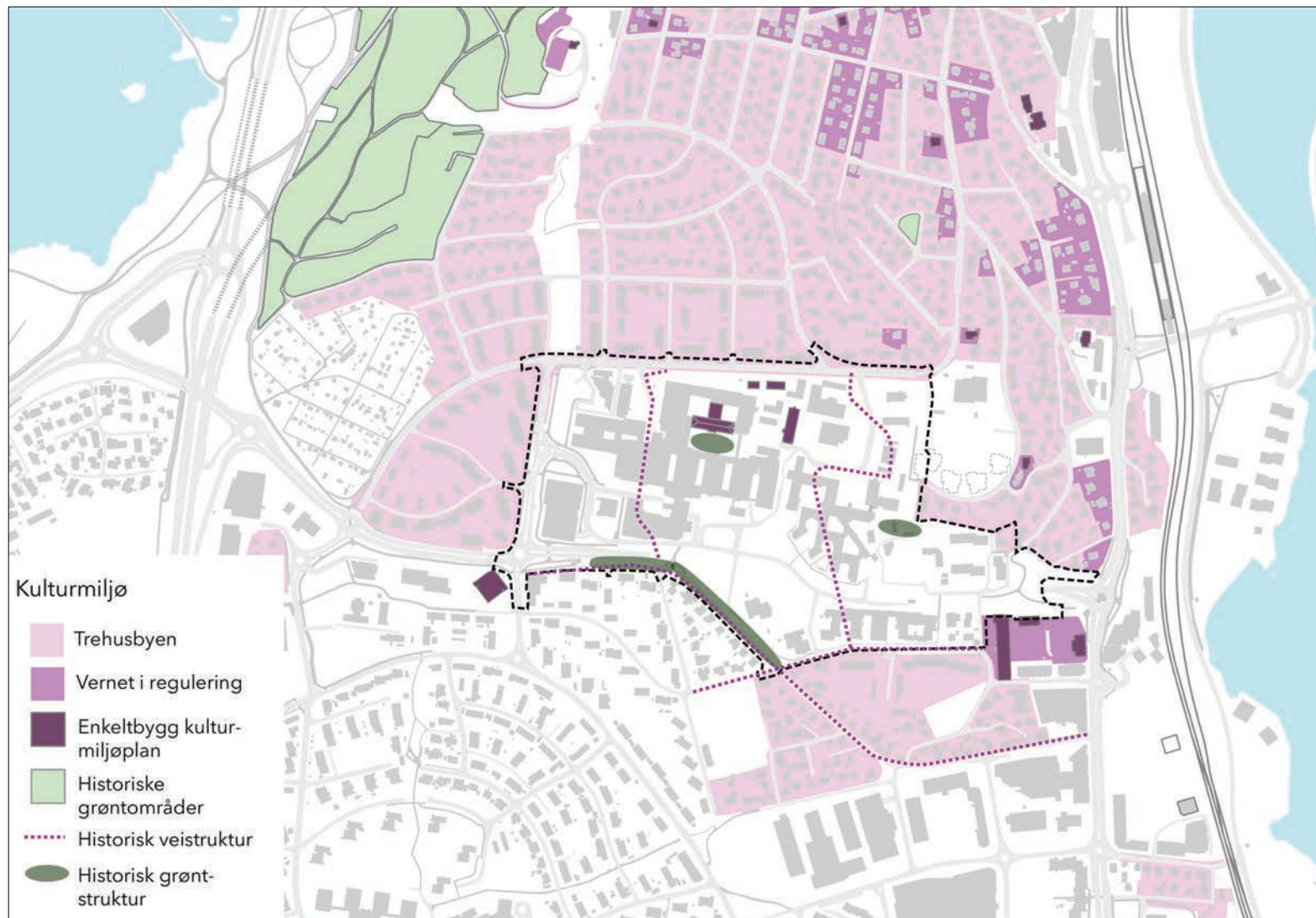

Illustrasjonen viser utbyggingsmønsteret ved sykehusområdet over tid. Store deler av bebyggelsen er bygget over få år, fra 1950 til 1956.

I den nordlige delen av Vålandsskråningen og i Bekkefaret finner vi de nyere årringene i trehusbyen. Brorparten av husene i kvartalene rundt Overlege Cappelens vei, Søren Årstads vei, Peter Hærems gate, Fredrik Nannestads vei og Stadsfysikus Wyllers gate, samt i Svend Foyns gate, Stemveien, og i skråningen opp mot Auglend skole, er bygget i løpet av få år, fra 1950 til 1956. Disse såkalte «Stavangerhusene» er tegnet av arkitektene Eyvind Retzius og Sven Bjoland, og har en enkel og praktisk utforming, bestående av to etasjes vertikaldelte rekkehus. Rekkehusene består hovedsakelig av mellom 4 og 6 boliger per enhet.

Nyere årringer i trehusbyen, de karakteristiske «Stavangerhusene» i Vålandsskråningen, med Stadsfysikus Wyllers gate i forgrunnen. Kilde: Stavanger byarkiv, Widerøe, 1961.

Registreringskart Kulturmiljø

asplan viak

Kulturmiljøplanen fremhever hovedbygget (østbygget), portnerboligen, vaskeriet og søsterhjemmet som bygg som forutsettes vernet i reguleringsplanen. Det er i dag vanskelig å oppfatte sammenhengen mellom byggene fra før 1960, da disse i stor grad har blitt bygget igjen etter hvert som sykehuset har blitt utvidet. Portnerboligen og vaskeriet er imidlertid godt synlige som markører for den opprinnelige hovedinngangen fra Armauer Hansens vei.

Fridtjof Nansens vei er en eldre vei som kan sees på kartet fra 1917, og trerekken er en historisk trerekke. Byantikvaren fremhever også rester av eldre trær og steingjerder fra gartnerivirksomhet, dette er markert i kartet på forrige side.

Av bygningsmiljøer og enkeltbygg i nærområdet fremheves spesielt Køhlereiendommen og Bekkefarete kirke. Køhlereiendommen er godt synlig fra planområdets sørøstlige del, og var en praktieidom med røtter fra mølledriften på slutten av 1700-tallet og består av Hovedhuset, Frida Hansens hus og Køhlerlåven. Hovedhuset er det best bevarte handelshuset i Stavanger fra 1800-tallet. Huset ble bygget i 1833 og påbygd i 1880. Frida Hansens hus, tidligere kalt Enkesetet, ble bygget i 1843. Låven sto ferdig i 1876. Området har en rik historie, og de gjenværende byggene er en del av et samlet bygningsmiljø, med hage, låve og uthus.

Bekkefarete kirke er et karakteristisk byggverk i tegl, og ble oppført i 1977 av arkitektene Jan Stensrud og Per A. Riseng.

Øverst: Portnerboligen med hovedbygget (østbygget) og epidemibygget i bakgrunnen. Kilde Byarkivet.

Nederst: Frida Hansens hus, kilde Byarkivet.

Til venstre: Bekkefarete kirke, sett fra sørvest, med klokketårn.

Til høyre: Søsterhjemmet, sett fra vest.

5. Det blågrønne

Kapittelet omhandler blågrønne kvaliteter, og tar for seg overvannsproblematikk, grønnstruktur og ser til slutt mer detaljert på trær i planområdet.

Flom og overvann

Planområdet ligger i et dalføre og har nedslagsfelt fra Vålanshaugen og Auglend. Cowi har på oppdrag fra Stavanger kommune laget en Skybruddsplan for hele Stavanger kommune som vurderer hvordan ekstrem nedbør vil ramme veier, bygninger og samfunnskritisk infrastruktur, som sykehus, sykehjem, barnehager og skoler. Planen viser flomveier og vanndybder ved en 100-årshendelse, og en 1000-årshendelse, samt berørte bygg. Skybruddsplanen viser at det kan forekomme oppstuvning av vann ved legevakten, og på nordsiden av øst-, og vestbygget. Store deler av bygningsmassen er utsatt for flom ved en 100-årshendelse. Kommuneplanen har en hensynssone for flom i den sørlige delen av planområdet (faresone flom KPA). Denne pekes imidlertid ikke ut som problematisk i skybruddsplanen, dette kan være fordi de store sammenhengende bygningsvolumene fungerer som barrierer for overvannet.

Det ingen utpreget overvannsproblematikk på sykehusomta. Skybruddsplanen peker på at Armauer Hansens gate og Fylkeslege Ebbells gate kan benyttes som flomvei. Det er imidlertid svært viktig at overvannet ikke ledes inn i tunnelen. Jarlabanen foreslås som mulig lokasjon for å fordrøye overvannet fra Fridtjof Nansens vei ved en ekstrem hendelse.

Vestbygget, fasade mot nord. Her er det i skybruddsplanen registrert utfordringer med overvann ved en 100-årshendelse.

Registreringskart Flom og overvann

Grønne forbindelser og kvaliteter

Planområdet har i seg selv lite sammenhengende grønt, men grenser til viktige friområder på Våland, i Bekkefaret og Schancheholen/Ullandhaug. Vålandskogen og Mosvatnet har turveier og gang og sykkelforbindelser i grønne omgivelser som kobler seg på planområdet i nord og i nordvest. Sykehusbakken er en grønn forbindelse fra Vålandstårnet og ned til planområdet. På Bekkefaret-siden er grøntdraget fra Auglend skole en viktig forbindelse. Langs Gandsfjorden er det regulert et grøntdrag langs sjøen. Dette er kun stedvis opparbeidet i dag, og har ingen (grønn) kobling til planområdet. I områdeplanen for Bekkefaret er det regulert et grøntdrag øst-vest fra undergangen til SIF-banene og til Sven Foyns gate. Dette kobler seg på grøntdraget fra Auglend skole. Det er i kommuneplanen også regulert inn en grønn forbindelse fra Auglend skole og langs friområdet Møllehagen.

Hillevågsområdet mangler per i dag sammenhengende grøntområder, det arbeides imidlertid med dette i områdeplanen for Hillevåg, som skal til førstegangsbehandling våren 2024. Her foreslås et sammenhengende grøntdrag fra Hillevågsveien og til Møllehagen, som kobler seg på grøntdraget til Auglend skole.

Fridtjof Nansens vei, Fylkeslege Ebbells gate og deler av Gerd Ragna Bloch Thorsens gate har et utpreget grønt preg, med gatetrær. Det er også trekker langs deler av Ullandhaugveien, dette oppleves imidlertid mindre grønt på grunn av trærnes begrensede størrelse, samt plasseringen mellom kjørefelt. Ellers har Våland og Bekkefaret private hager som har grønne opplevelseskvaliteter, som spiller en viktig rolle for naturmangfoldet.

Det er en grønn forbindelse fra Armauer Hansens vei mot Gerd Ragna Bloch Thorsens gate, denne går langs rester av gartnerivirksomheten til Brynes planteskole. Ellers er det en forbindelse fra Øvrebøveien og gjennom Cecilie Tvedts gate. Området over tunnelinnslaget har et parkmessig preg. Gangstien langs sørsiden av PSYK har en grønt innramming, med trær og busker på begge sider av stien. Grøntområdet på sørsiden av østbygget er siste rest av sykehusparken, og er en liten oase i sykehusstrukturen.

Parken ved østbygget.

Registreringskart Grønt

Over tunnelen, pasienthotellet til venstre, siktlinjer mot Gandsfjorden.

Over tunnelen, utsikt mot Fridtjof Nansens vei.

Grønt ved PSYK.

Ved Jan Johnsens gate. Foto: Kaj Lea.

Store trær ved Hillevåg barnehage og Fridtjof Nansens vei.

Bunnen av sykehusbakken.

Trær

Planområdet har flere store løv- og bartrær, blant annet bøk, alm, eik, lind, osp, bjørk, gran og syress. Det har ikke blitt gjort detaljerte vurderinger av enkelttrær, dette bør gjøres som en del av planprosessen.

Langs Jan Johnsens gate finner vi flere store, flotte hengebjørker som har en romdannende effekt. Disse har en begrenset restlevetid, men bør få stå så lenge de lever. Fridtjof Nansens vei har en historisk trerekke med alm og lind, disse har stor verdi og bør vurderes vernet. Grøntområdet til Hillevåg barnehage har også flere bevaringsverdige trær, blant annet flere store bøketrær.

Det er enkelte rekker med eldre løvtrær (alm, lind), blant annet på østsiden av PSYK, og på sørsiden av vaskeriet og portnerboligen. På lokket over tunnelen er det hovedsakelig yngre tær, men enkelte større trær som bør undersøkes nærmere. Langs gangstien er flere yngre bjørketrær, det er også registrert en stor solsyress. Det er registrert en hul eik i planområdet, ved gamle Haualandshuset. Hule eiker er automatisk fredet.

På kartet vises grupper med særlig verdifulle trær, dette gjelder primært de historiske strukturene. Grupper som er markert som *verdifulle trær* trenger ikke nødvendigvis et formelt vern, men bør likefullt ivaretas.

Registreringskart Trær

Stor solsyress ved PSYK.

Almetrær ved planteskolen.

Hengebjørk i Jan Johnsens gate.

Hul eik ved gamle Haulandshuset med blodbøk i forgrunnen.

Alm eller lind bak vaskeriet.

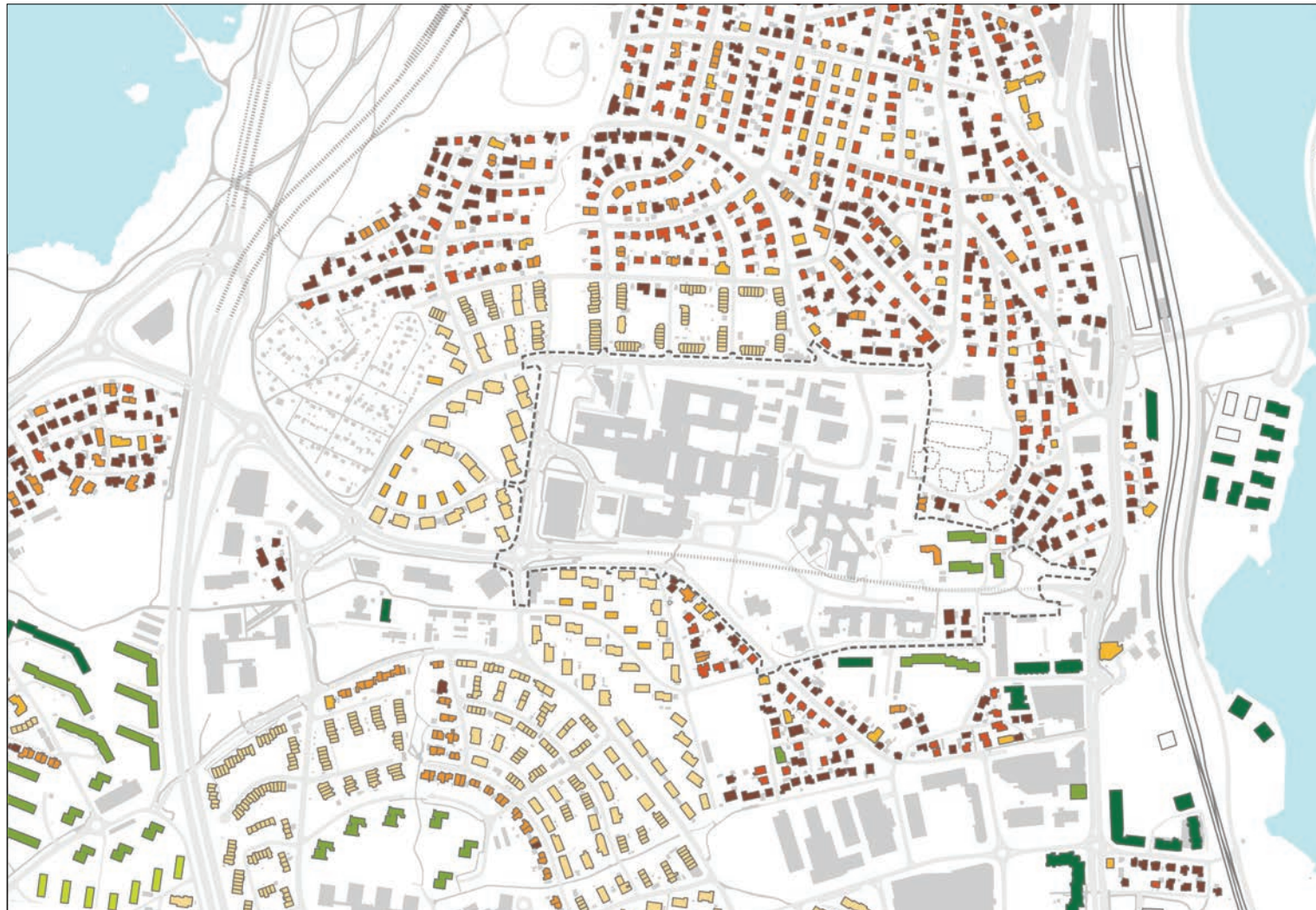
6. Bebyggelsesstruktur og funksjoner

Våland og Bekkefaret er preget av småskala boligbebyggelse, med rekkehus, tomannsboliger og eneboliger. I randsonene av analyseområdet, på Saxemarka, i Hillevåg, ved Auglend skole, og på østsiden av jernbanen er det blokkbebyggelse. De høyeste boligbyggene finner vi i Hillevåg, langs bussveien og på østsiden av jernbanen. Hillevåg sentrum er ellers preget av spredte, store volumer som har en fragmentert og introvert struktur.

Det er et betydelig skalasprang mellom sykehusområdet og de omkringliggende rekkehusene og småhusbebyggelsen på Våland og i Bekkefaret. Høydene og størrelsen på volumene bryter med omgivelsene. Sykehusområdet er som en stor celle i bystrukturen som er utbygget i mange trinn, der enkeltbygg er kommet til ut ifra en intern sykehuslogikk. Området har derfor et sammensatt og lite helhetlig preg. Det er få tilkoblingspunkt og nesten ingen lokale forbindelser mellom området og omgivelsene. Det er også få passasjer gjennom området. Bebyggelsen har ellers høy tetthet, med bygninger som har dype etasjeplan og volumer tett plassert mot hverandre.

Øverst: Schwarzplan
Nederst: Høyde på bygg

Registreringskart *Boligtype*

Funksjoner

Nærområdene består primært av boligområder, med handelsfunksjoner konsentrert rundt Hillevåg sentrum. Her finner vi kjøpesenteret Kilden, Sparkjøp, Jula, Jysk, Monter, samt større dagligvarebutikker og treningssenter. Coop Extra-butikken i Bekkefaret, og senterfunksjonene i Lagårdsveien 80 er også viktige målpunkt for (daglig)handel. Lagårdsveien 80 har i tillegg treningssenter, kontorarbeidsplasser, og private helsetjenester.

Sykehustjenestene er primært lokalisert i planområdet, men enkelte tjenester er plassert i Hillevåg, i Torgveien 21 og 25, i nærheten av Kilden. Planområdet har flere større bygg som benyttes som kontor- og administrasjonsbygg. Foruten Lagårdsveien 80 er det få kontorbygg i nærområdet. Torgveien 23, 27 og 29 huser kommunale tjenester, samt Møllehagen skolesenter.

Køhlereiendommen huser et museum som har kunstutstillinger (Frida Hansens hus), samt lokaler som kan benyttes til utleie. Bekkefaret kirke og bydelshus er ellers viktige målpunkt i nærområdet, og bydelshuset er det eneste offentlige forsamlingshuset i området. Våland kolonihage har også et hagehus som leies ut til arrangementer.

Utsikt mot Lagårdsveien og Gandsfjorden fra Køhlereiendommen, foto: Rogaland kunstsenter.

Registreringskart Funksjoner

7. Mobilitet

I dette kapittelet kartlegger vi kollektivtrafikk, mobilitet for gående og syklende, og forhold for kjøretøy. Vi ser også nærmere på universell utforming.

Kollektiv

Holdeplassene for bussveien vil i fremtiden være viktige målpunkt for gående. Det vil være to holdeplasser i nærheten til planområdet, ved Paradis stasjon og ved Torgveien. Bussrute nummer 11 går fra Stavanger sentrum til Hinna/Jåttå via Rogalandsgata og Armauer Hansens gate. Langs Ullandhaugveien går flere ruter, og busstoppet ved SUS er et viktig knutepunkt. Togstoppet ved Paradis stasjon er i dag mye brukt av folk som har sykehuset som arbeidsplass.

Gående

Kommuneplanen har i sitt temakart markert hovednett for gange. Denne går fra Paradis stasjon mot Øvrebøveien og sykehusområdet. Videre går det en linje tvers gjennom planområdet nord-sør (stiplet linje på kart), som i dag ikke er opparbeidet. Fra Våland går hovednettet for gange i Rogalandsgata, langs Teknikken-tomten og mot Øvrebøveien, og fra Øvrebøveien gjennom Cecilie Tvedts gate og videre mot Gartnerveien ved Kilden.

Under befaringen er det registrert flere tråkk og uformelle ganglinjer gjennom planområdet. Ved varmesentralen er det anlagt en provisorisk trapp fra Armauer Hansens vei. Tråkket går videre langs PSYK og over kulvertlokket mot barnehagene. Passasjen langs Teknikken-tomten brukes som snarvei fra Rogalandsgata, og videre langs østsiden av Internatet og PSYK og mot BUPA.

Passasjene gjennom BUPA fungerer som snarveien mot Hillevåg. Det er også registrert tråkk fra Øvrebøveien og på tvers av Teknikken-tomten. Sykehusbakken fungerer som en snarvei fra Våland på tross av ugunstige stigningsforhold.

Prosjektet «Snarveier i Hillevåg» har kartlagt snarveier i nærområdet som anbefales opparbeidet. Dette gjelder manglende gangkoblinger som kan opparbeides ved hjelp av mindre tiltak, samt snarveier som går gjennom private hager, og uteoppholdsarealer, se kart på neste side.

Trapp fra Armauer Hansens vei.

Tråkk langs PSYK.

Registreringskart Myk mobilitet

Snarveiprojektet har også utført skoletråkk som registrerer viktige gangveier til og fra Ullandhaug skole og Auglend skole. På analysekartet er de mest sentrale ganglinjene registrert. Undergangen i Ullandhaugveien er et viktig krysningspunkt for ungdomsskolebarn på Vålansiden som går på Ullandhaug skole. Denne betjener også boligfeltet i Stadsfysikus Wyllers gate som sokner til Auglend skole. Undergangen ved Bekkefaret bydelshus og E39 er også viktige krysningspunkt.

Armauer Hansens gate, Fylkeslege Ebbells gate, Sven Foyns gate, og Hjalmar Johansens gate er viktige gater for skolebarn. Elevene bruker også grøntdragene mot Auglend skole som skolevei.

Undergangen i Ullandhaugveien er bratt og smal og har dårlige siktforhold.

Sykkel

Sykkelstamveien går langs E39, og har påkoblingspunkt ved Mosvatnet og ved SIF-banene. Disse kobler seg på hovedrute for sykkel som går langs Hjalmar Johnsens gate og videre mot Åsen, samt gjennom Armauer Hansens gate og Rogalandsgata og langs Ullandhaugveien og langs Fridtjof Nansens vei og mot Kilden og Hillevågsveien/Lagårdsveien. I Hamneveien er det en undergang som kobler seg på Gandsfjordruta.

Over: Mot undergangen under Ullandhaugveien
Under: Armauer Hansens vei

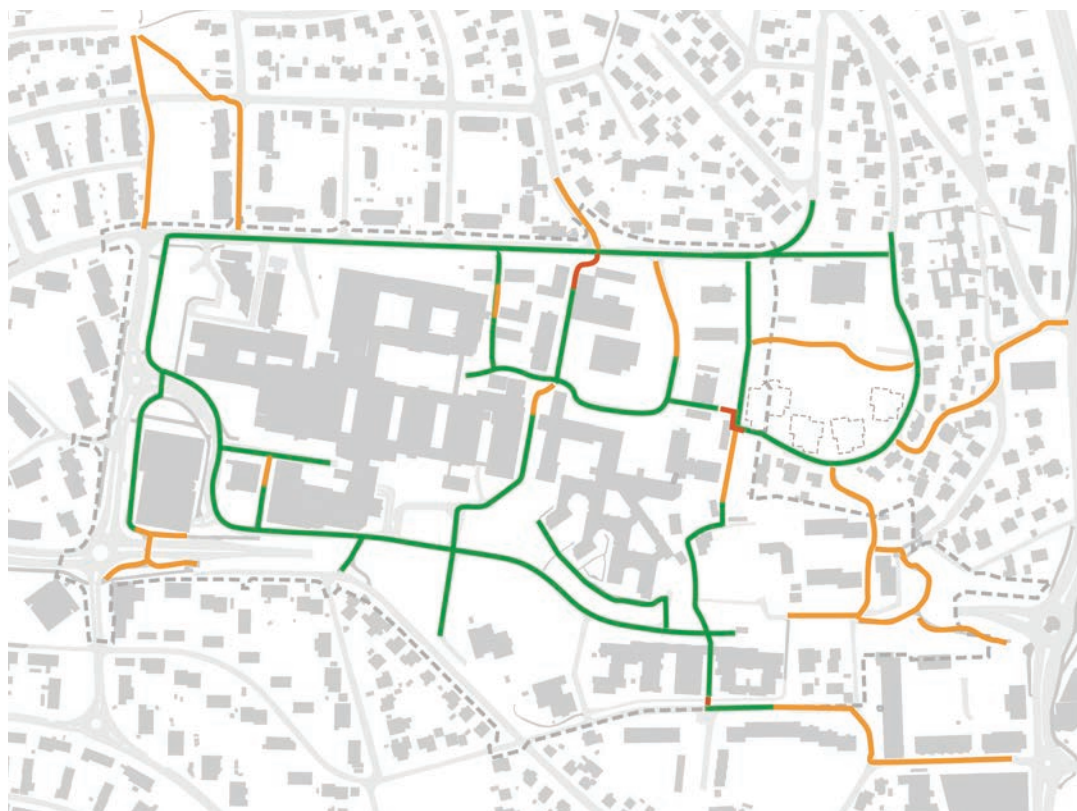

Universell utforming

Kartet viser registreringer av stigningsforhold langs gangtraséer i og ved planområdet. Grønne linjer på kartet viser universelt utformet gangtrasé, oransje linje viser stigning brattere enn 1:15, og rødt viser trapp. Det er høydeforskjeller i området som gjør at det vil kreves tilrettelegging og bearbeiding av terreng og ganglinjer for å få til universelt utformede nord-sør-forbindelser, samt øst-vest forbindelser over Teknikken-tomten. Det er også relativt bratte stigningsforhold mot Lagårdsveien og Vålandshaugen.

- Universell utforming
- Universell utforming
 - Brattere enn 1:15
 - Trapp

Registreringskart *Universell utforming*.

Mobilitet for kjørende

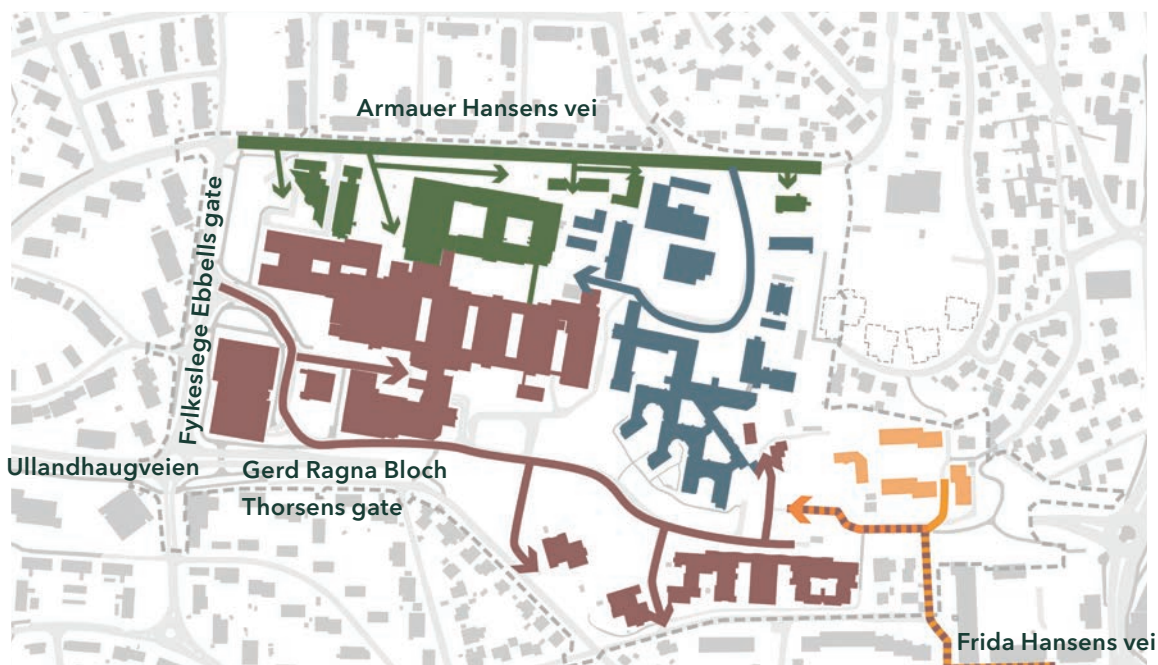
Planområdet ligger gunstig til når det gjelder hovedveinettet, med atkomst fra E39 via Ullandhaugveien. Hovedatkomsten til området er fra Fylkeslege Ebbells gate. Gerd Ragna Bloch Thorsens gate (brun farge) gir tilkomst til MOBA, luftambulansen, sydbygget, pasienthotell, parkeringsanlegg, Hillevåg barnehage og BUPA.

Jan Johnsens gate (blå farge) gir tilkomst til PSYK, internatet, Maurtua, varmesentralen, ambulansesentralen, søsterhjemmet, samt modulbygg A og B. Øvrige atkomster (grønn farge) fra Armauer Hansens gate gir tilkomst til legevakten, mikrobiologisk, øst- og vestbygget, samt vaskeriet, portnerbolig og ambulansesentralen. Cecilie Tvedts gate har atkomst via Hillevågsveien og Frida Hansens vei (gul farge). Denne benyttes også som atkomst til parkeringsplassene ved BUPA.

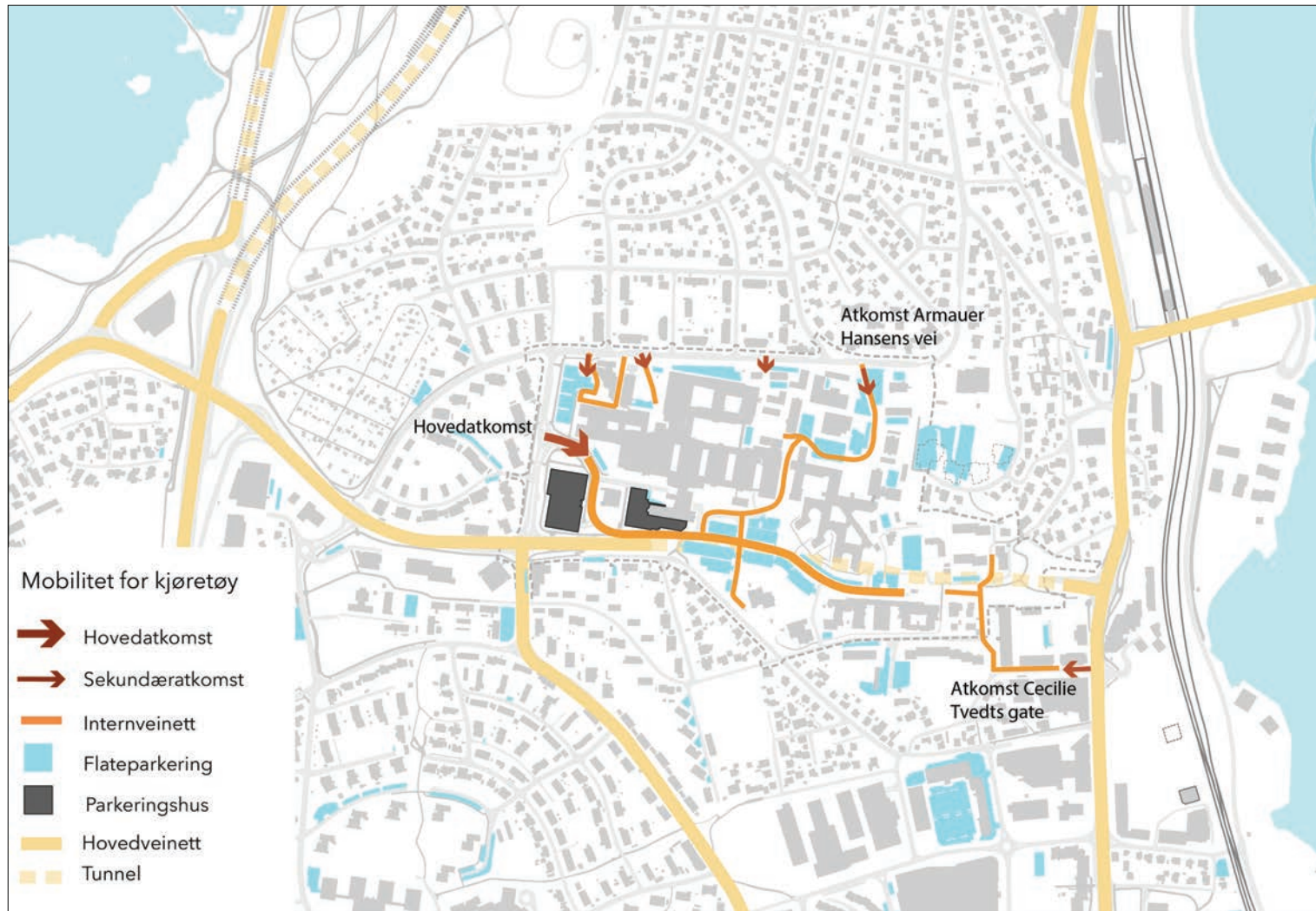
Jan Johnsens gate kobler seg på Gerd Ragna Bloch Thorsens gate og fungerer som en nord-sør-forbindelse for kjørende. Veien er imidlertid smal og lite lesbar.

Parkering

En stor andel av uterommene er asfaltert og merket opp for parkering, og nye parkeringsarealer har kommet til etter hvert som behovet har meldt seg.

Registreringskart Atkomster.

Registreringskart *Mobilitet for kjørende.*

8. Sosial infrastruktur og møteplasser

Planområdet ligger midt mellom store boligområder på Våland, Bekkefaret og Hillevåg, og har flere barnehager og skoler. Teknikken barnehage åpnet i februar 2023, og er Stavangers tredje største barnehage med 10 avdelinger og plass til 180 barn. Innenfor planområdet ligger også Hillevåg barnehage med avdelingene Trollskogen og Askeladden. Auglend skole har cirka 470 elever fordelt på 1.-7. klasse, og 1.-10. klasse for hørselshemmede. Ullandhaug skole er en ungdomsskole som har cirka 320 elever med fire parallellklasser for hvert trinn.

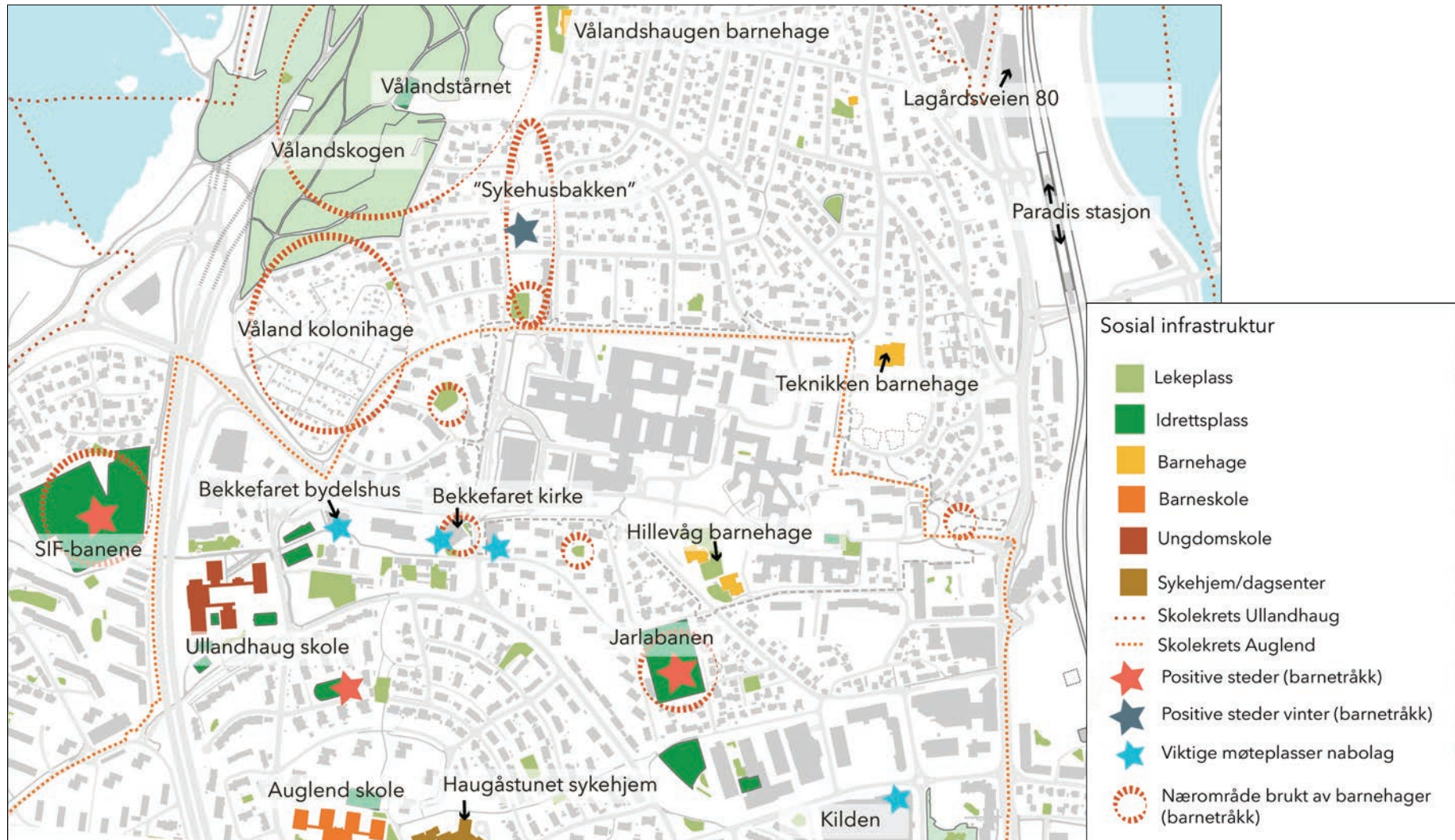
Skolekretsen for Auglend skole inkluderer planområdet og boligområdet i Stadsfysikus Wyllers gate på Vålandssiden av Ullandhaugveien, Bekkefaret, samt deler av Ullandhaug og Saxemarka på vestsiden av motorveien. Skolekretsen for Ullandhaug skole inkluderer Våland, sør for Johan Thorsens gate, Bekkefaret, Saxemarka og Ullandhaug.

I forbindelse med områdeplanen for Hillevåg er det gjennomført et snarveiprojekt med skoletråkk og barnehagetråkk. Dette arbeidet gir verdifull informasjon når det gjelder møteplasser for barn og unge, og barnehagenes bruk av nærområdet. En viktig observasjon er at planområdet er lite brukt av alle aldersgrupper. Nærområdet har derimot viktige møteplasser. Vålandskogen, Våland kolonihage og lekeplassen i enden av Sykehusbakken er viktige møteplasser for barn og unge på Vålandssiden. Sykehusbakken er en svært populær akebakke på vinterstid. SIF-banene og Jarlabanen er også viktige møteplasser.

Bekkefaret kirke og Bekkefaret bydelshus er et viktig samlingspunkt for bydelen. Bydelshuset har for dårlig kapasitet, og ifølge den sosiokulturelle stedsanalysen etterspørres det flere formelle møteplasser som kan romme feiringer, bursdager og gi plass til det aktive frivillighetsmiljøet i området. De eldre fremhever Romsøe conditori som en viktig møteplass.

Vålandsskogen er et viktig rekreasjonsområde og en møteplass i nærområdet.
Foto: Kaj Lea.

Registreringskart Sosial infrastruktur.

9. Bo- og bymiljøutfordringer

Skoletråkk, barnehagetråkk og den sosiokulturell stedsanalysen gir verdifull kunnskap om området når det gjelder sosiale forhold, barrierer, og utrygge steder.

Det finnes mange barrierer i området, både sosiale og fysiske. Når det gjelder sosiale barrierer fremhever den sosiokulturelle stedsanalysen at Armauer Hansens vei er en viktig grense for voksne og barn. Informantene oppfatter at Våland befinner seg nord for denne veien, og Bekkefaret begynner sør for Ullandhaugveien. Det er liten befolkningsinteraksjon på tvers av Bekkefaret, Hillevåg og Våland. Det er også lite interaksjon mellom ansatte på sykehuset og nabolagene rundt.

Det er flere trafikale barrierer i området. Særlig viktig er Ullandhaugveien som deler området to, og som former en fysisk barriere mellom Våland og Bekkefaret. Det er få krysningspunkter for gående og syklende i nord-sørgående retning.

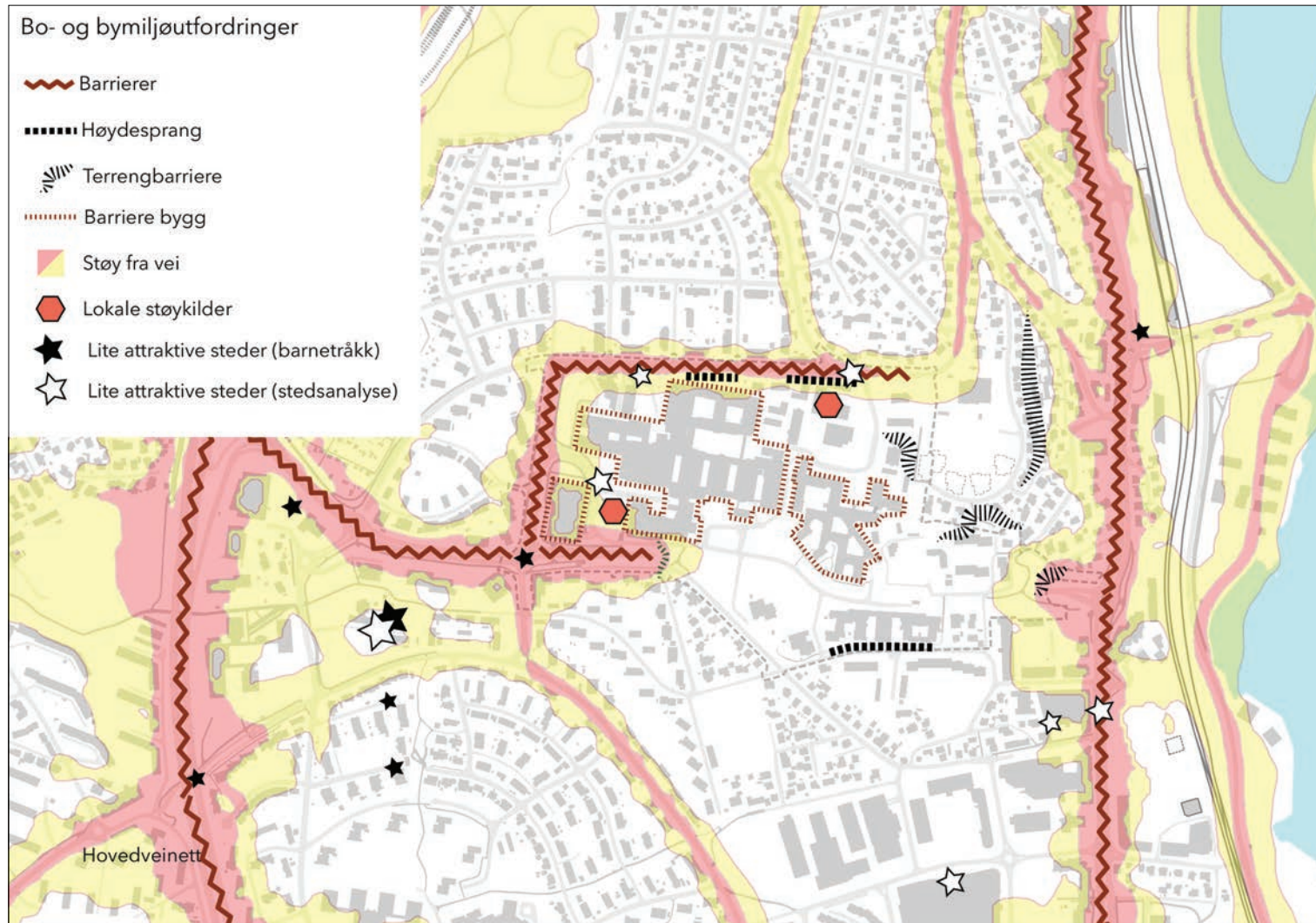
Sykehusområdet er i seg selv en stor barriere, med store sammenhengende bygningsvolumer som har få passasjer. Registreringer bekrefter at det er få som beveger seg gjennom eller oppholder seg i området. Terrengeforskjellen bidrar til å forsterke barrieren, mot Armauer Hansens vei og i enda sterkere grad mot Hillevågsveien. Det er også flere barrierer internt i området i form av murer, kanter og gjerder. Området er ulogisk og uoversiktlig å bevege seg gjennom, og det er uklare skiller mellom kjørevei og gang- og sykkelforbindelser.

På kartet er det markert områder som oppleves som utrygge og/eller lite attraktive. Området rundt høyblokka i Bekkefaret skiller seg spesielt ut som en utrygghetsdriver i barnetråksregistreringer og av informanter i den sosiokulturelle stedsanalysen. I tillegg oppleves Armauer Hansens vei og Ullandhaugveien som trafikkert. Undergangen for gående under Ullandhaugveien framstilles som lite hyggelig å bruke.

Det er ikke utbredte støytutfordringer i området. Ullandhaugveien, og spesielt området ved tunnelinnslaget peker seg ut, det er også støy knyttet til Armauer Hansens vei og Fylkeslege Ebbells gate. I tillegg er det støy i forbindelse med til landingsplassen for ambulanshelikopter og varmesentralen. Støy fra helikopterlandingsplassen brer seg ut over store deler av Bekkefaret og Våland, denne funksjonen forsvinner imidlertid ut av området.

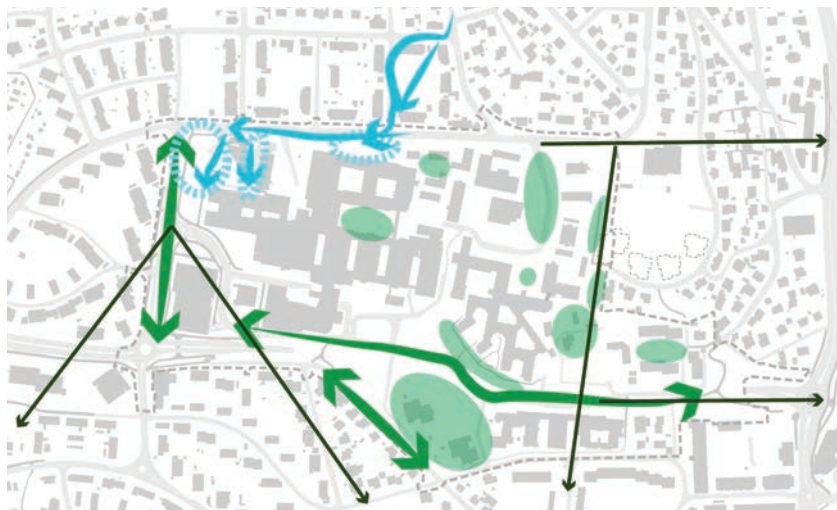

Varmesentralen er en lokal støykilde.

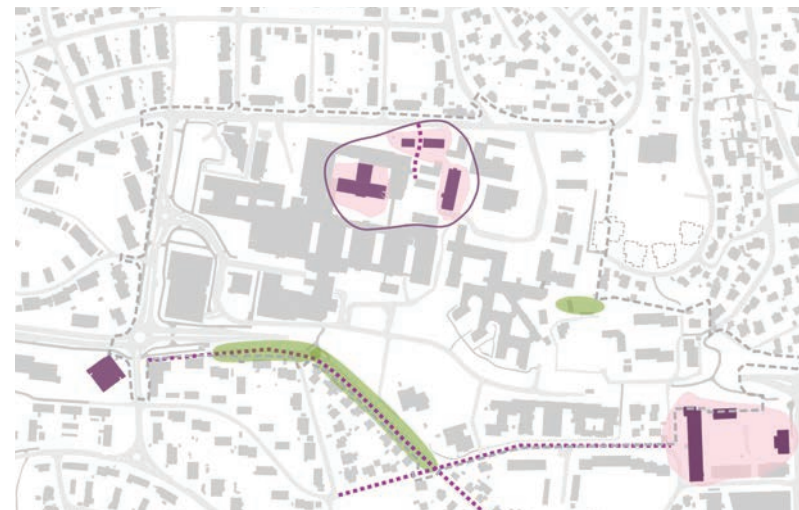
Registreringskart Bo- og bymiljøutfordringer

10. Oppsummering

Det blå og det grønne

Det er registrert utfordringer knyttet til flomveier og overvann i planområdet nordlige del. Det vil være behov for å etablere en flomvei langs eller gjennom planområdet for å lede overvannet bort fra bygningsmassen. Det er registrert noen grønne forbindelser i form av gatetrær langs Fridtjof Nansens vei, Fylkeslege Ebbells gate og Gerd Ragna Bloch Thorsens gate. Det er også registrert grønne romligheter med verdifulle trær. Det er imidlertid manglende (grønne) forbindelser mellom disse romlighetene. Området har viktige siktlinjer mot Ullandhaug og Auglend, og mot Gandsfjorden.

Kulturminner og kulturmiljø

Østbygget, vaskeriet, portnerboligen og søsterhjemmet er registrert som verneverdige bygg i kulturmiljøplanen. Sammen danner disse et verdifullt kulturmiljø, som det i dag er vanskelig å oppfatte sammenhengen mellom. Den tidligere hovedinngangen fra Armauer Hansens gate er markert som stiplet linje i kartet. Køhlereiendommen er et vernet kulturmiljø som ligger i umiddelbar nærhet til planområdet og som forbindes av en historisk veiforbindelse (også markert som stiplet linje). Langs Fridtjof Nansens gate er en historisk trekke. Det er også markert et grøntområde med en steingard og eldre almetrær.

Typologi - områder

Sykehusområdet har en cellestruktur, hvor nye bygg har kommet til etter hvert som ulike behov har meldt seg. Området har blitt utviklet ut ifra en intern sykehuslogikk, og består av ulike områder som har sin egen identitet, med manglete sammenhenger mellom dem. Dette gjør at området er lite lesbart.

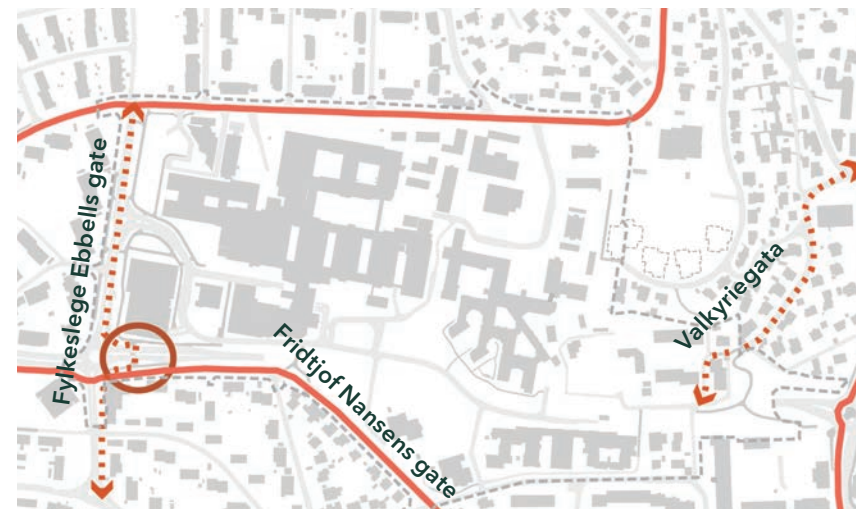
Typologi - romligheter

Området har romligheter av ulik karakter. De blå områdene er romlige sammenhenger relatert til infrastruktur, de mørkeblå er interne gårdsrom, de grønne er grønne romligheter, og den brune forholder seg til Armauer Hansens gate. I disse romlighetene ligger det ulike potensial for videreutvikling. Gerd Ragne Bloch Thorsens gate oppfattes eksempelvis som en sammenhengende romlighet forbi BUPA.

Mobilitet - gående

Det er flere gangforbindelser gjennom området som har potensial for å videreutvikles. Gerd Ragna Bloch Thorsens gate fungerer som en øst-vestforbindelse, og har behov for å oppgraderes dersom den skal fungere som en hovedgangforbindelse. I tillegg er det en nord-sør forbindelse langs østbygget og ABK og videre over kulverten. Forbindelsene har utfordringer knyttet til lesbarhet og universell utforming. Øst-vestforbindelsen i nord (hovedgangnett i kommuneplan), har barrierer i form av eksisterende bygningsmasse. Kryssingen av Ullandhaugveien er en viktig kobling som bør forbedres. Nord-sør-forbindelsen mellom portnerboligen og vaskeriet har potensial for universell utforming (brun linje). Formalisering av forbindelse øst for PSYK (stiplet brun linje) vil kreve store inngrep i sideterreng.

Mobilitet - syklende

Det mangler sykkelkoblinger som forbinder planområdet med hovedsykkelrutene langs Armauer Hansens vei, Fridtjof Nansens gate og Hillevågsveien. Fylkeslege Ebbells gate er dårlig tilrettelagt for syklende, og undergangen i Ullandhaugveien har bratte stigningsforhold og krappe svinger. Det er behov for en sykkelforbindelse øst-vest som kobler seg opp mot Valkyriegata og videre mot Hillevågsveien. Valkyriegata har relativt gunstige stigningsforhold for sykkel.

11. Anbefaling

Området fremstår i dag som lite sammenhengende, med manglende nord-sør- og øst-vest-forbindelser, manglende sykkelkoblinger, og en fragmentert grøntstruktur. Området er for omgivelsene et «ikke-sted». Likefullt finnes det verdifulle kvaliteter i området, så som verneverdige bygg, store gamle trær, rester av historisk grøntstruktur, og siktlinjer mot Vålandshaugen, Haugås og Gandsfjorden. Anbefalingskartet tar utgangspunkt i å videreutvikle av disse kvalitetene, og å koble dem sammen.

Grønt og blått

Det anbefales å anlegge et nytt grøntdrag øst-vest, langs Gerd Ragna Bloch Thorsens gate og videre forbi BUPA. Grøntdraget kobler seg på grøntdraget over tunnelinnslaget i øst, og videre mot Køhlereiendommen. Grøntdraget bør ha som hovedfunksjon å bidra til opplevelseskvaliteter, overvannshåndtering og naturmangfold. Området forbi BUPA bør ha en rolig karakter, uten nabolagsfunksjoner som kvartalslekeplasser og lignende, men gjerne med soner for opphold og rekreasjon. Bredden på grøntdraget fastsettes i områdeplanen.

Videre anbefales det et grøntdrag nord-sør fra portnerboligen og vaskeriet til Hillevåg barnehage. Her anbefales det å etablere en flomvei fra Våland, og videre mot Fridtjof Nansens vei, for å unngå av overvann ledes ned i undergangen og tunnelen. Jarlabanen kan benyttes som oversvømmingsareal ved en 100-årsflom.

I området ved Hillevåg barnehage befinner det seg flere store trær som bør ivaretas. Parkdraget i «sykehusbakken» bør forlenges langs Fylkeslege Ebbells gate og videre mot Gerd Ragna Bloch Thorsens gate.

Kulturmiljø

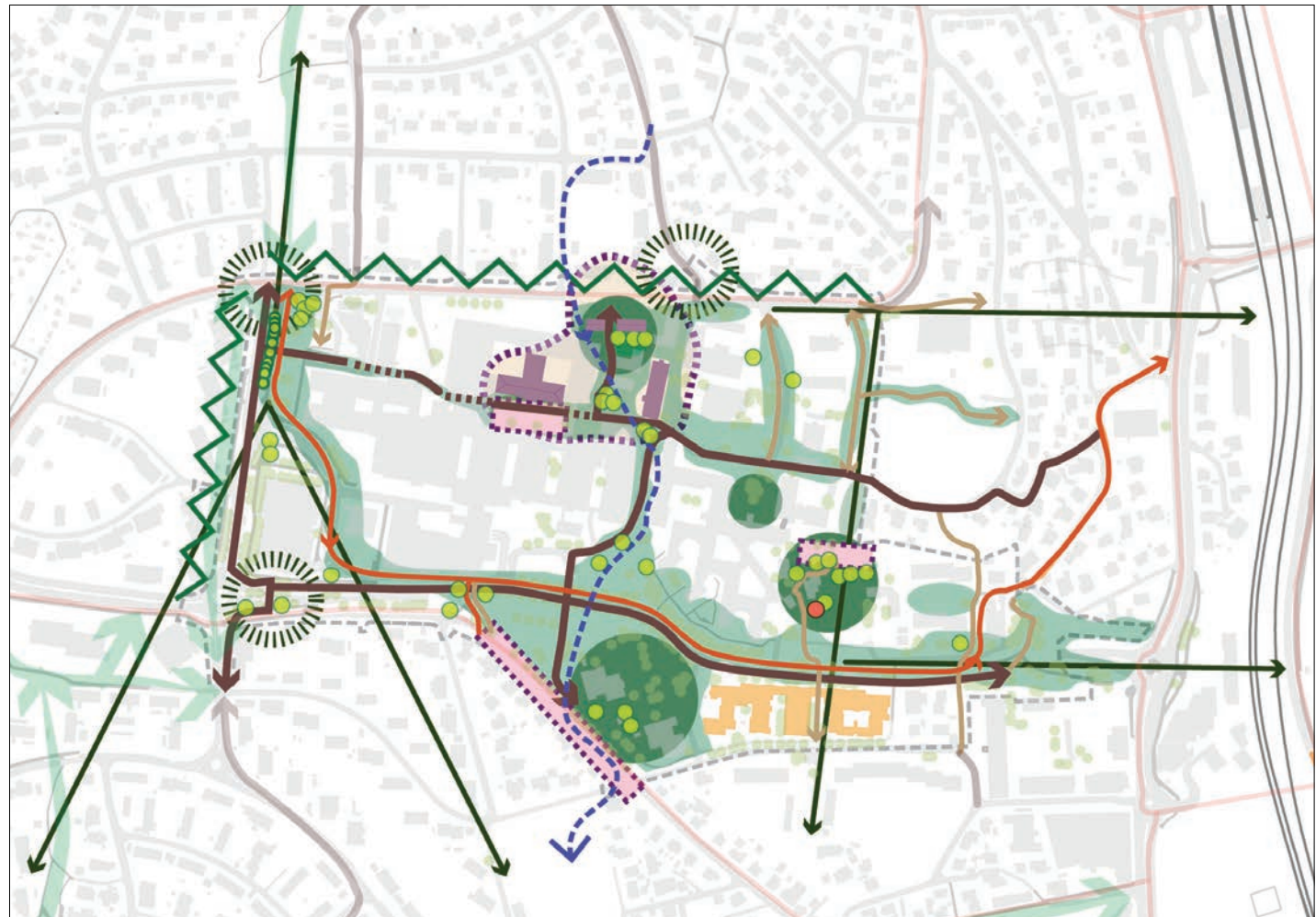
Det anbefales at østbygget, vaskeriet, portnerboligen og søsterhjemmet får et formelt vern gjennom områdeplanen. Dette er et verdifullt historisk miljø som bør videreutvikles. Parken foran østbygget fortjener å løftes frem og synliggjøres for nabolaget, og det anbefales at det på sikt etableres et grøntdrag fra Øvrebøveien og forbi søsterhjemmet og østbygget. Dette vil kreve inngrep i bygningsmassen.

Potensial for en grønn øst-vest-forbindelse.

Anbefaling

	Hovedgangforbindelse
	Hovedgangforbindelse gjennom eksisterende bygg
	Sekundær gangforbindelse
	Ny sykkelforbindelse
	Viktige kulturminner
	Viktig kulturmiljø
	Grøntstruktur
	Trær som bør vurderes til vern
	Hul eik
	Viktige (grønne) romligheter
	Historisk grøntstruktur
	Siktlinjer
	Flomvei
	Oppgradere gateløp
	Viktige krysningpunkt bør forbedres
	Funksjon som blir værende i området
	Grønne forbindelser omgivelser

Gangakser

Undergangen ved Ullandhaugveien er en flaskehals og kryssingen bør forbedres. Hovedgangakse anbefales gjennom grøntdraget øst-vest (Gerd Ragna Bloch Thorsens gate). Videre anbefales det å legge en hovedgangakse langs østbygget. Hovedforbindelsen i nord-sør-retning anbefales lagt mellom vaskeriet og portnerboligen (tidligere hovedinngang) og langs søsterhjemmet, PSYK og videre mot parken ved Hillevåg barnehage mot Fridtjof Nansens vei. Det er noe krevende stigningsforhold i nord, hvilket krever at parkområdet må ha en viss bredde. Dette vil ha konsekvenser for eksisterende brakkebebyggelse.

Snarveiprojektet anbefaler en forbindelse langs Teknikken-tomten, og over Gamle Hauland. Dette vil føre til inngrep i sideterrenget som går på bekostning av eksisterende grønne kvaliteter. Koblingen anbefales derfor ikke formalisert.

Armauer Hansens gate og Fylkeslege Ebbells gate oppfattes i dag som barrierer, og det anbefales å oppgradere gatene for å gjøre dem triveligere å oppholde seg i, og bevege seg gjennom.

Sykkel

Det anbefales å etablere en gjennomgående sykkelforbindelse som forbinder Fylkeslege Ebbells gate og Hillevågsveien, via Valkyriegata.

Trær

Det finnes lommer av verdifull vegetasjon og store trær i området. Enkelte er allerede nevnt, som barnehageområdet, og parken foran østbygget. I tillegg har området ved Gamle Hauland flere store trær, samt en hul eik,

og det finnes store trær bak portnerboligen. Området ved hovedinngangen til PSYK har også en god romlighet, som har potensial til å videreutvikles. Trerekka langs Fridtjof Nansens vei er historisk, og restene av steingarden og trærne ved gamle Haulandshuset bør også ivaretas. Trekkka langs Fylkeslege Ebbells gate løftes frem av Idrett og utemiljø i Stavanger kommune. Dette er ikke en historisk trekke, men bør ivaretas som en del av grøntdraget langs veien.

Potensial for en grønn nord-sør-forbindelse mellom portnerboligen og vaskeriet.

Trinnvis utvikling

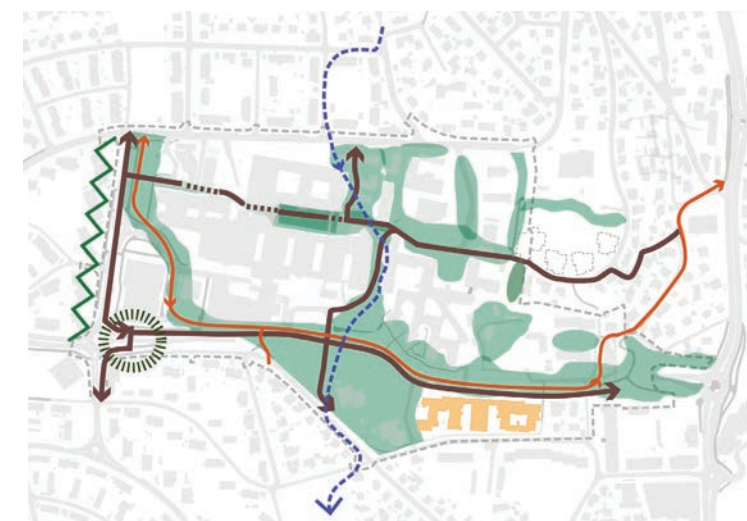
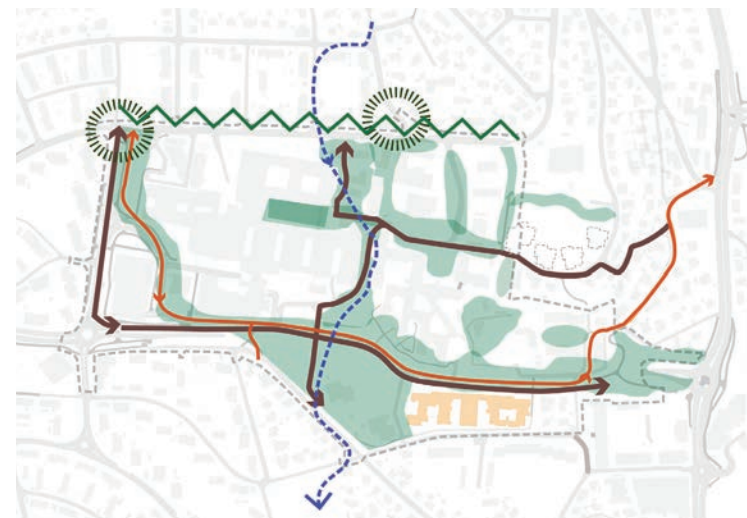
Området skal utvikles trinnvis og i takt med at ulike funksjoner flyttes ut av området. Øst-vest-forbindelsen langs Gerd Ragna Bloch Thorsens gate og videre mot Valkyriegata kan etableres på relativt kort sikt. Det samme gjelder for nord-sør-forbindelsen mellom vaskeriet og portnerboligen. Etablering av en universelt utformet gangforbindelse vil kreve at modulbyggene fjernes. Flomveien vil også kreve noe inngrep i bygningsmassen. Armauer Hansens vei er en kommunal vei som kan oppgraderes i uavhengig av utviklingen av området.

På lengre sikt kan øst-vest-forbindelsen langs østbygget etableres. Dette vil koble sykehusparken sammen med omgivelsene, og er et viktig grep for å skape en opplevelse av sammenheng mellom den historiske bebyggelsen. Dette vil kreve tiltak i bygningsmassen. Utbedringen av kryssingen av fylkesvegen og oppgraderingen av Fylkeslege Ebbells gate ligger også lengre frem i tid.

På sikt bør det etableres en nord-sør-forbindelse til, denne bør sees i sammenheng med bebyggelsesstruktur og ombrukspotensial i eksisterende bygningsmasse.

Øverst: Grep på kort sikt
Nederst til høyre: Grep på lengre sikt
Nederst til venstre: Historisk miljø

Kilder

Grøttland Knut H, Windsholt, Hanne, Kulturminnegrunnlag Rogaland sjukehus - idag Helse Stavanger HF, Byantikvaren i Stavanger, 2023.

KAP Arkitekter, Volumstudie for sykehusområdet på Våland, 2023.

Nedrelid Sigurd Oland, Breistrand Hanna, Müller-Eie, Daniela, Et sted blir til - Sosiokulturell stedsanalyse av området rundt Stavanger universitetssjukehus, 2022

Norconsult, Egnethetsanalyse SUS, 2022.

Stavanger kommune, Planprogram fastsatt 26. oktober 2023, 2023.

